

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 10Co/293/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5407207900
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Róbert Urban
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5407207900.2

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v právnej veci navrhovateľa F. I., nar. XX.X.XXXX, bytom Q. XXX, N., právne zastúpeného advokátom JUDr. Jánom Vajdom, so sídlom M. námestie XXX, A., proti odporcovi U. P., nar. XX.X.XXXX, bytom F. L. XXX, N., právne zastúpenému advokátom JUDr. Miroslavom Sládkom, so sídlom ul. C. O. XX/XX, A., o zaplatenie 4.495,49 eur s príslušenstvom, na základe odvolania navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Námestovo č. k. 9C/43/2011-214 zo dňa 11.3.2014, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **z r u š u j e** a vec mu **v r a c i a** na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

Napadnutým rozsudkom okresný súd v celom rozsahu zamietol návrh, ktorým sa navrhovateľ domáha zaplatenia sumy 135,431 Sk (4.495,49 eur) s 8,5 % úrokom z omeškania ročne odo dňa 1.7.2007 do zaplatenia. Vychádzal z definičného znaku zmluvy o pôžičke, ktorá je reálnym kontraktom. Z tohto dôvodu je podstatnou náležitosťou vzniku takéhoto právneho vzťahu (okrem určenia predmetu pôžičky a povinnosti dlžníka vrátiť veci rovnakého druhu) aj skutočné odovzdanie predmetu pôžičky veriteľom dlžníkovi; pričom dôkazné bremeno ohľadne (aj) tejto skutočnosti zaťažuje veriteľa. Nadväzne prvostupňový súd konštatoval, že napriek existencii výdavkových pokladničných dokladov podpísaných odporcom, nebolo nad všetky pochybnosti preukázané, že navrhovateľ dňa 12.3.2007 a 20.3.2007 odovzdal odporcovi predmet pôžičky, t.j. peňažné prostriedky vo výške 4.495,49 eur.

Uvedený záver odôvodnil rozpormi medzi jednotlivými vyjadreniami navrhovateľa prezentovanými v (rôznych) súdnych konaniach. V rámci prejednávanej veci na pojednávaní dňa 28.9.2011 totiž navrhovateľ uviedol, že odporcovi poskytol pôžičku u neho doma, pričom pri poskytnutí pôžičky nikto iný nebol. Naproti tomu v konaní vedenom pred tamojším súdom pod sp. zn. 5C/94/2008 na pojednávaní dňa 15.11.2010 uviedol, že pôžičku urobili ústne, za prítomnosti svedka Y. F. a jeho manželky. Svedkyňa P. I. však uviedla, že všetko ohľadne pôžičky vybavoval manžel (navrhovateľ) a nebola prítomná pri odovzdávaní peňazí odporcovi. Taktiež svedok Y. F. vypovedal, že nevie nič o nijakej pôžičke, nikdy nebol prítomný pri odovzdávaní peňazí medzi navrhovateľom a odporcom.

Ďalší rozpor v stanoviskách navrhovateľa vyplýva zo záznamu zo dňa 17.9.2007 o informácii podanej v zmysle § 17a zákona č. 171/1993 Z.z., nachádzajúceho sa vo vyšetrovacom spise Okresného riaditeľstva PZ v Dolnom Kubíne ČVS: ORP-427/OEK-DK-2007. Podľa tohto záznamu sa mal navrhovateľ vyjadriť, že k odovzdaniu peňazí odporcovi v skutočnosti nedošlo, ale týmito disponoval navrhovateľ v súvislosti s rekonštrukciou rodinného domu odporcu, ktorú navrhovateľ vykonával. Pokiaľ navrhovateľ rozporoval predmetný úradný záznam s poukazom na nesprávne informácie obsiahnuté v jeho záhlaví, podľa súdu I. stupňa z obsahu záznamu logicky vyplýva, že bol spísaný práve na základe vyťaženia navrhovateľa, keďže len ten sa mohol vedieť vyjadriť k prácam na dome odporcu a k otázkam ich financovania. Z (predmetnej) výpovede navrhovateľa pritom vyplýva, že na políciu zanesol potrebné doklady, z čoho je zrejmé, že musel s niekým z polície hovoriť.

Vo vzťahu k úvahe navrhovateľa, že dotknutý záznam mohol byť spísaný na základe výpovede manželky navrhovateľa, okresný súd poukázal na okolnosť, že svedkyňa P. I. poprela jej výsluch policajtom,

pripustila len možnosť telefonického kontaktu. V prípade, ak by uvedenú informáciu podala manželka navrhovateľa - čo je však vzhľadom na obsah podanej informácie nelogické - bol by daný rozpor jej výpovede na pojednávaní dňa 20.2.2014 a obsahu informácie, ktorú poskytla polícii ohľadne faktického odovzdania predmetu pôžičky. V tejto spojitosti však prvostupňový súd uzavrel, že bez ohľadu na to, či uvedená informácia bola poskytnutá navrhovateľom alebo jeho manželkou, vyznieva v prospech odporcu. Korešponduje totiž s jeho výpoveďou, v zmysle ktorej peniaze neboli navrhovateľom odporcovi odovzdané, ale malo ísť svojim spôsobom o zabezpečenie prostriedkov, ktoré navrhovateľ poskytol odporcovi vo forme prác a materiálu v súvislosti s rekonštrukciou rodinného domu odporcu v čase, kedy odporca nemal prostriedky na zaplatenie zálohy na vykonanie predmetných prác. Odmietnutiu svedeckej výpovede npor. A. neprikladal okresný súd podstatný význam, lebo je málo pravdepodobné, aby si s odstupom 7 rokov tento svedok pamätal, koho v predmetnej veci vyťažoval.

Pokiaľ navrhovateľ vykonal pre odporcu nejaké práce, ktoré mu neboli zaplatené, môže byť táto skutočnosť skúmaná a zohľadnená v súdnom konaní vedenom sp. zn. 5C/94/2008, ktorého predmetom je práve rekonštrukcia rodinného domu odporcu a finančné nároky obidvoch strán s ňou spojené. Návrhy účastníkov konania na doplnenie dokazovania výpisom z účtu odporcu a účtovnými dokladmi o zaúčtovaní pôžičky okresný súd zamietol s odôvodnením, že takéto dokazovanie nemá podstatný význam pre rozhodnutie vo veci. Odporca totiž vo svojej výpovedi sám uviedol, že v čase poskytnutia pôžičky nemal na účte dostatok finančných prostriedkov. Nakoľko navrhovateľ netvrdil, že by dotknutú pôžičku poskytol ako živnostník, nebol dôvod uvedenú skutočnosť ani zaznamenať v jeho účtovníctve. Rozhodovanie o trovách konania si okresný súd vyhradil na obdobie po právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej.

Proti tomuto rozsudku v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie navrhovateľ, ktorý žiadal jeho zrušenie a vrátenie veci na ďalšie konanie a rozhodnutie. Poukázal na viaceré procesné pochybenia/nedostatky v postupe okresného súdu. Primárne namietal neurčitost' zamietavého výroku, z ktorého formulácie nie je možné zistiť, čo bolo predmetom konania a akú konkrétnu žalobu súd zamietol. Ďalej prvostupňovému súdu vytýkal, že poučovaciu povinnosť podľa § 118 ods. 2 O.s.p. síce na pojednávaní dňa 20.2.2014 splnil, ale pristúpil k nej až po výsluchu svedkov A., I. a F.. K poskytnutiu dotknutého poučenia však malo dôjsť hneď po oznámení výsledkov prípravy pojednávania (t.j. na začiatku pojednávania), inak bola odňatá odvolateľovi možnosť upraviť jeho ďalší procesný postup podľa právneho názoru súdu. Navrhovateľ tiež namietal, že z ustanovenia § 156 ods. 2 O.s.p. nevyplýva prípustnosť zmeny termínu vyhlásenia rozsudku (na rozdiel od odročenia pojednávania). Navyše, do zmeneného termínu neuplynula zákonná 5 dňová lehota na prípravu na pojednávanie, pričom odvolateľ so skrátením tejto lehoty nesúhlasil.

Z vecného hľadiska navrhovateľ rozporoval zásadný záver okresného súdu, keď mal za to, že jeho výsluchom, výpoveďou svedkyne I. a oboznámením výdavkových pokladničných dokladov bolo preukázané požičanie žalovanej sumy a jej vyplatenie odporcovi v hotovosti. Následne bolo povinnosťou odporcu preukázať, že požičané peniaze neprevzal, resp. že ich vrátil. Odporca však v priebehu konania takéto skutočnosti nepreukázal, odvolával sa iba na Úradný záznam polície zo dňa 17.9.2007, ktorý je však dôkazom nezákonným, pretože nemá náležitosti podľa § 17a zákona č. 171/1993 Z.z. o policajnom zbore. Odporcom uvedené skutočnosti tak neboli potvrdené žiadnym dôkazom, ani výpoveďou npor. A.. Z výpovede svedkyne I. vyplýva, že ona bola telefonicky vyťažovaná nejakým príslušníkom policajného zboru, čo je nezákonný postup pri dokazovaní, lebo policajt si nemôže overiť totožnosť osoby na druhej strane telefonického pripojenia. Tejto skutočnosti nasvedčuje uvedenie nesprávnych identifikačných údajov zodpovedajúcich práve osobe svedkyne I.. Úradný záznam nie je podpísaný navrhovateľom, nie je tam uvedené jeho prechodné bydlisko, telefónne číslo, zamestnanie, rodné číslo, ani číslo občianskeho preukazu. Všetky tieto údaje si mal npor. A. zistiť od osoby, ktorú vyťažoval. Navyše, úradný záznam bol spísaný dňa 17.9.2007 o skutočnostiach, o ktorých mal navrhovateľ údajne vypovedať už 15.9.2007. K prácam na rodinnom dome odporcu sa pritom svedkyňa I. mohla vyjadriť, lebo všetky informácie mala od navrhovateľa, resp. odporcu, a z vlastného vnímania, keďže sa v tom čase ako opatrovateľka starala o odporcu v dotknutom rodinnom dome.

Podľa navrhovateľa je napadnuté rozhodnutie predčasné, bez dostatočného zistenia skutkového stavu veci a bez vykonania všetkých potrebných dôkazov, predovšetkým výpisu z účtu odporcu za obdobie 15.5.2006 do 20.3.2007. Tým by sa preukázalo, že odporca v čase pôžičiek nemal dostatok finančných prostriedkov na dokončenie rekonštrukcie rodinného domu, preto si musel požičať peniaze od navrhovateľa. Taktiež bol potrebný výsluch svedka npor. A. po jeho oslobodení od povinnosti mlčanlivosti príslušným subjektom/orgánom.

Odporca označil rozsudok prvostupňového súdu za správny. Dokazovanie považoval za realizované vyčerpávajúcim spôsobom, vykonané dôkazy súd vyhodnotil v intenciách § 132 O.s.p. a jasne oznámil dôvody, prečo ďalšie dôkazy odmietol, pričom ani jeden z nevykonaných dôkazov nie je spôsobilý zmeniť dôkaznú situáciu vyjadrenú v odôvodnení rozsudku. Navrhovateľ sa totiž sám usvedčil svojou výpoveďou, ktorú učinil v konaní vedenom pod sp. zn. 5C/94/2008 a v zmysle ktorej peniaze ako pôžičku odporcovi v skutočnosti neposkytol. Obdobne sa usvedčil aj pri vyťažovaní políciou, kde sám spontánne hovoril o pôžičke voči odporcovi, hoci táto okolnosť nebola predmetom vyťažovania. Prvostupňový súd preto správne konštatoval, že neboli vyvrátené pochybnosti o odovzdaní predmetu pôžičky odporcovi.

Argumentáciu odvolateľa vo vzťahu k procesným nedostatkom označil za účelovú. Podľa odporcu súd I. stupňa vyhlásil rozsudok v súlade s ustanovením § 156 ods. 2 O.s.p., keď po odročení pojednávania na jeho vyhlásenie rozsudok vyhlásil v lehote do troch týždňov po skončení pojednávania, ktoré vyhláseniu rozsudku predchádzalo. Nakoľko nešlo o pojednávanie vo veci samej, nevyžaduje sa aby predvolanie na takéto pojednávanie bolo účastníkom doručené spravidla najmenej päť dní pred dňom, keď sa má pojednávanie konať. Po oznámení (nie poučení) okresným súdom podľa § 118 ods. 2 O.s.p. právneho zástupcovi navrhovateľa nebolo bránené upraviť jeho procesný postup podľa právneho názoru súdu.

Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu vymedzenom ustanovením § 212 ods. 1 a 3 O.s.p. a bez nariadenia pojednávania (§ 214 ods. 1 O.s.p.) napadnutý rozsudok zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie podľa § 221 ods. 1 písm. h/, ods. 2 O.s.p.

Je správnu východisková úvaha okresného súdu o reálnom charaktere zmluvy o pôžičke. Nadväzne však, za danej procesnej situácie - protichodných tvrdení účastníkov o ne/odovzdaní peňažných prostriedkov - možno skutočne, v súlade s princípom prenosu dôkazného bremena, mať za to, že okolnosť existencie odporcom nesporne podpísaných pokladničných dokladov o prevzatí žalovanej čiastky (spolu s výslovne uvedeným účelom jej poskytnutia) „nakláňa miskú váh“ na stranu navrhovateľa a nasvedčuje uneseniu dôkazného bremena navrhovateľom. Na druhej strane, vnútornú logiku a relevanciu má tiež zásadná argumentácia okresného súdu o nepreukázaní odovzdania/prevzatia finančnej čiastky v dôsledku kvalifikovaných rozporov vo výpovediach samotného navrhovateľa (resp. jeho manželky a svedka F.). Vzhľadom (práve) na túto mieru spornosti/neobjasnenosti skutkového stavu považuje odvolací súd za nesprávny (v zhode s odvolacou námietkou navrhovateľa) postup prvostupňového súdu, ktorý upustil od vykonania nariadeného dôkazu výsluchom svedka npor. A.. Navyše si okresný súd (minimálne čiastočne) odporuje, ak menovaného svedka (najprv) predvolal a následne argumentuje, že by si po 7 rokoch nemohol (aj tak) nič pamätať.

Na základe uvedeného krajský súd napadnutý rozsudok zrušil. Nadväzne je z hľadiska procesnej ekonomie bezpredmetné zaoberať sa odvolateľom vytýkanými procesnými nedostatkami, lebo sa dotýkali postupu/rozhodovania okresného súdu, ktorý predchádzal vydaniu zrušeného rozsudku.

Úlohou okresného súdu v ďalšom postupe bude, po rešpektovaní príslušných formálnych postupov (t.j. zbavení povinnosti mlčanlivosti svedka), doplniť dokazovanie o výsluch npor. A. so zameraním i na okolnosti priebehu sporného „výsluchu“. To znamená, akým spôsobom (telefonicky, osobne) došlo k poskytnutiu informácie, kto bol vypočutý, akým spôsobom boli získané identifikačné údaje v záhlaví Úradného záznamu, či k jeho spísaniu došlo bezprostredne po získaní informácie alebo s časovým odstupom; eventuálne ďalšie potrebné okolnosti, ktoré vyplynú z bezprostredných reakcií svedka v rámci jeho výsluchu.

Toto rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.